

XIX в. въ социологията. Този методъ бъше изработенъ, както се знае, отъ великитъ идеолози на социализма Карлъ Марксъ и Фридрихъ Енгелсъ и този методъ отъ времето на своето основание и до сега, наистина, винаги е служилъ като сигурно, изпитано оржжие и проводникъ на пролетарската идеология, макаръ че той самия генетически беше произлезълъ отъ едно по-предишно философско направление, което по съдържанието си се явява диаметрално противоположно на историческия материализъм и въ наше време дори се явява най-много като оржжие и проводникъ на реакционни течения въ общественната мисъль и идеология. Вече отъ този кратъкъ анализъ върху зараждането и развитието на материалистичкия методъ въ социологията се вижда, доколко отделните научни методи въ своето образуване сѫ детерминирани (обусловени) едни отъ други и доколко всѣки единъ установенъ вече и развиът методъ отваря изгледи за установяването на другъ новъ, по-съвършенъ методъ.

Какво представя пъкъ по сѫщността си психоаналитичниятъ методъ? Външно погледнато, той е преди всичко единъ чисто психологически методъ. Той се разпростре и се прилагаше най-напредъ само въ областта на душевния животъ на индивида и то предимно отъ патологиченъ характеръ. Неговия главенъ белегъ е *анализата* на душевния животъ, и то по пътя на изследване подсъзнателната частъ на психиката, гдето, както доказаха напълно и сигурно многообразните наблюдения и анализи, се криятъ двигателните сили и мотиви на значителната часть отъ съзнателния животъ на человека, сир. на неговите мисли, идеи, убеждения, настроения, влечения, постъпки и действия и особено много — на душевните заболявания. Отъ тукъ вече се разви по-нататъкъ мисъльта, че и въ *социалната* *психология* цѣлъ редъ прояви като великитъ обществени настроения и убеждения, които сѫ се проявили и закрепили отчасти в известни трайни институти, като: право, етика, митология, религия, изкуство, народни повѣрия и т. н., имать въ основата си тоже подсъзнателни прояви на колективната психология. Съ помощта на известни категории, открити чрезъ щателния психоанализъ на подсъзнателния душевенъ животъ у индивида, като психологични комплекси и травми, „инфантилни преживявания“, „инфантилни черти и остатъци въ психологията“ и др., опитаха после да анализиратъ и разбератъ произхода и психологичните основи на много отъ великитъ, познати въ световната литература народни повѣрия, приказки, „сueвърия“, митове и т. н. (ср. напр. Rank. „*Psycho-*